Cochleaire implantatie

azdelta

Uw ziekenhuis.

Inhoud

1. Wat is het en hoe werkt het? 4
2. Voorbereiding 5
3. Verloop van de ingreep 6
4. Nazorg 7
5. Revalidatie 7
6. Verwachtingen 9
7. Veelgestelde vragen 9
8. Afspraken 13

© AZ Delta
Deze uitgave mag in zijn geheel noch gedeeltelijk worden gekopieerd, of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Beste patiënt

Deze brochure geeft meer uitleg over cochleaire implantatie in AZ Delta. Naast algemene informatie over een cochleair implantaat (CI), vindt u ook informatie over de onderzoeken, de ingreep en de nazorg. Voor de ingreep zorgen ook uw behandelende arts-chirurg en het audiologisch team voor voldoende informatie.

Hebt u na het lezen van de brochure nog vragen of opmerkingen, aarzel dan niet om contact op te nemen. U vindt de contactgegevens achteraan in deze brochure terug.

Wij danken u alvast voor het vertrouwen.

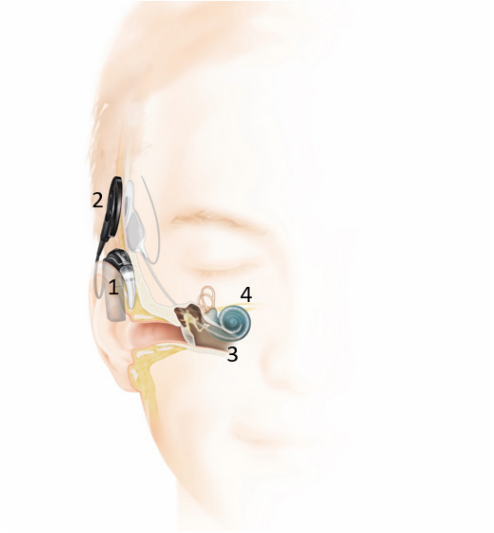
Dienst neus-keel-oorziekten

1 Wat is het en hoe werkt het?

Normaal gaat geluid via de gehoorgang en het middenoor naar het slakkenhuis, ook wel de cochlea genoemd. In de cochlea geven haarcellen elektrische signalen door aan de gehoorzenuw en de hersenen. Daar wordt de informatie vergeleken met eerder opgeslagen gegevens en krijgt het betekenis.

Wanneer de haarcellen in de cochlea beschadigd zijn, kan een cochleair implantaat een oplossing bieden. Een CI omzeilt het beschadigde deel van het oor en stimuleert de gehoorzenuw rechtstreeks.

Een CI bestaat uit twee delen die door magneten bij elkaar gehouden worden:
- een inwendig deel (de elektrodenbundel), dat onder algemene verdoving geïmplanteerd wordt,
- een uitwendig deel (de geluidsprocessor en de zendspoel), dat vaak de vorm heeft van een klassiek hoortoestel en vier weken na de ingreep wordt aangesloten.

© Cochlear Limited

Horen met een cochleair implantaat

1. Microfoons op het uitwendig deel vangen geluiden op en de geluidsprocessor zet deze om in digitale informatie.
2. Deze informatie wordt via de zendpoel naar het implantaat gezonden dat zich net onder de huid bevindt.
3. Het implantaat zendt elektrische signalen door naar de elektrode in het slakkenhuis.
4. De vezels van de gehoorzenuw in het slakkenhuis vangen de signalen op en zenden deze naar de hersenen, waardoor geluid wordt waargenomen.

2 Voorbereiding

Vooronderzoeken

Om er zeker van te zijn dat een cochleair implantaat een meerwaarde heeft ten opzichte van andere technieken én cochleaire implantatie medisch mogelijk is, is het noodzakelijk om vooraf een aantal onderzoeken te laten uitvoeren.

- **Audiometrische onderzoeken**
  om uw huidig gehoor en spraakverstaan in kaart te brengen.
- **Vestibulaire onderzoeken**
  om de werking van uw evenwichtssysteem te controleren.
- **Medische beeldvorming**
  om eventuele afwijkingen ter hoogte van de gehoorzenuw of het binnenoor op te sporen.

Uw behandelende arts-chirurg bepaalt of er nog bijkomende onderzoeken of raadplegingen noodzakelijk zijn (bv. nazicht van het hart, genetisch onderzoek, gesprek bij een psycholoog ...). De onderzoeken en de bespreking van de testresultaten worden zo veel mogelijk samen gepland.

Als u in aanmerking komt voor een cochleair implantaat (meerwaarde, medisch mogelijk, motivatie ...), wordt de keuze van het type implantaat samen met het team gemaakt.

Voorbereiding ingreep

- We raden aan om uw haar te wassen (en te drogen) voor uw operatie, aangezien u de wonde gedurende één week droog moet houden.
- Verwijder piercings, make-up en nagellak om het risico op infecties te beperken.
- Vul het patiëntenboekje online of schriftelijk zo nauwkeurig mogelijk in en breng het (indien schriftelijk ingevuld) mee naar het ziekenhuis. Dit boekje wordt gebruikt om de operatie goed voor te bereiden. U krijgt dit patiëntenboekje via het zorgcontact.
- Kom nuchter naar het ziekenhuis. Dat betekent dat u niet meer mag eten en drinken vanaf middernacht. Enkel zo kan de maximale veiligheid bij verdoving gegarandeerd worden.

Bij vragen of onduidelijkheden kunt u steeds terecht op het secretariaat neus-keel-oorziekten. De contactgegevens vindt u achteraan in deze brochure.

3 Verloop van de ingreep

Het inwendig deel (de elektrodenbundel) wordt ingebracht door middel van een chirurgische ingreep onder algemene verdoving. De dag van de ingreep moet u dus nuchter zijn (vanaf middernacht).

Tijdens de ingreep maakt de behandelende arts-chirurg een

insnede achter de oorschelp. Er wordt een opening gemaakt in de cochlea om de elektrodenbundel voorzichtig in te brengen. Om er zeker van te zijn dat het implantaat goed werkt, worden tijdens de operatie testen uitgevoerd. De operatie duurt twee tot drie uur.

Na de ingreep moet er een drukverband rond het hoofd gedragen worden gedurende één week.

De opname in het ziekenhuis duurt drie dagen (twee nachten). Tijdens uw opname wordt de positie van het implantaat gecontroleerd door middel van beeldvorming.

4 Nazorg

- Hou de operatiewonde zorgvuldig droog.
- Laat een thuisverpleegkundige langskomen voor dagelijkse wondcontrole en verzorging. U krijgt hiervoor een voorschrift van uw behandelende arts.
- Behandel bovenste luchtweginfecties onmiddellijk.
- Maak bij minimale verdenking van een infectie onmiddellijk een afspraak bij uw behandelende arts.
- Breng bij gebeurlijke ongevallen in de buurt van het CI de dienst neus-keel-oorziekten onmiddellijk op de hoogte.
- Laat u voor de winter vaccineren tegen pneumokokken.
- Kom naar het ziekenhuis op de afgesproken tijdstippen voor verdere controle en revalidatie.

5 Revalidatie

Drie tot vier weken na de ingreep wordt het uitwendig deel voor de eerste keer aangepast en kunt u voor het eerst geluiden horen aan de geïmplanteerde zijde. Daarna kan de revalidatie starten.

De revalidatie bestaat uit:

- fitting (technische afstelling) van de spraakprocessor in AZ Delta
- gehoortraining en logopedie in een door u gekozen revalidatiecentrum. Dit kan opstarten na de eerste fitting.

Fitting

Drie weken na de ingreep vindt de eerste fitting van de spraakprocessor plaats bij een van de audiologen. Tijdens een fitting past de audioloog de spraakprocessor aan volgens uw noden. Dit gebeurt met behulp van fittingsoftware. U gaat ook langs bij de arts om de wonde nogmaals te controleren.

De tweede fitting gebeurt één week later. De derde fitting volgt één week na de tweede fitting. Daarna worden de fittings maandelijks gepland, afhankelijk van uw noden en zolang dit nodig is. Bij iedere fitting wordt er rekening gehouden met uw persoonlijke bevindingen en de beschikbare resultaten uit het revalidatiecentrum.

In de maanden na de ingreep gebeuren er tijdens de fittingsessies bijkomende testen om het resultaat met uw CI in kaart te brengen. De resultaten van deze testen worden gebruikt om de fitting te optimaliseren.

Gehoortraining en logopedie

Een CI kan nooit een normaal gehoor evenaren. Doordat de geluidswaarneming met een CI anders is dan bijvoorbeeld met gebruik van klassieke hoortoestellen, is gehoortraining en logopedie in een erkend revalidatiecentrum noodzakelijk.

Wij raden u aan om vóór de ingreep kennis te maken met een revalidatiecentrum bij u in de buurt.

Bij aanvang van de revalidatie worden sessies vrij frequent (bv. 2 keer per week) gepland. Na verloop van tijd en afhankelijk van de evolutie is er meer tijd tussen de sessies.

De duur van de revalidatie is afhankelijk van de oorzaak van uw gehoorverlies, uw leeftijd, uw motivatie ... en is dus hetzelfde niet voor iedere CI-gebruiker.

6 Verwachtingen

Het is niet eenvoudig om te voorspellen wat u na de cochleaire implantatie opnieuw zal kunnen. De resultaten zijn afhankelijk van verschillende factoren, zoals het al dan niet aangeboren zijn van het gehoorverlies of de duur van het gehoorverlies. Uw motivatie, verwachtingen en de inzet bij fitting- en revalidatiesessies zijn minstens even belangrijk.

Cochleaire implantaten zijn ontwikkeld om het verstaan van spraak in verschillende situaties te verbeteren. In goede luisteromstandigheden wordt (met behulp van fittings, gehoortraining en logopedie) normaal een goede score voor het verstaan van spraak bereikt. In rumoerige omstandigheden is een goede spraakverstaanbaarheid moeilijker. Ook telefoneren en opnieuw genieten van muziek is niet voor iedere CI-gebruiker even gemakkelijk.

7 Veelgestelde vragen

Moet ik nuchter zijn voor de ingreep?

Ja. De ingreep gebeurt onder algemene verdoving. Dat wil zeggen dat u niet meer mag eten en drinken vanaf middernacht.

Is de ingreep pijnlijk?

Het is normaal dat u lokale ongemakken ervaart na de ingreep. Medicatie na de ingreep is niet nodig.

Kan ik na de ingreep onmiddellijk horen aan de geïmplanteerde zijde?

Nee. Een CI bestaat uit een inwendig en uitwendig deel. Beide delen zijn nodig om geluid te kunnen waarnemen. Het uitwendig deel wordt gemiddeld vier weken na de ingreep voor de eerste keer op het inwendig deel bevestigd.
Op dat moment zal u geluiden kunnen waarnemen, maar nog niet verstaan. Daarom is het belangrijk om na de eerste fitting de revalidatie in een erkend revalidatiecentrum op te starten.

Na de operatie kunt u enkel een hoortoestel dragen aan het niet-geïmplanteerde oor.

Mag ik douchen na de ingreep?

Het is belangrijk om de wonde droog te houden, tot de hechtingen zijn verwijderd.

Hoelang mag ik thuisblijven na de ingreep?

Er wordt standaard een attest meegegeven voor twee weken, maar afhankelijk van de situatie kan deze periode verlengd worden. Na overleg met uw arts kan uw activiteit terug hervat worden.

Is er tussenkomst van het ziekenfonds?

De ingreep
De ingreep wordt volledig door uw ziekenfonds vergoed.

Het cochleair implantaat
Aan de hand van de vooronderzoeken wordt bepaald of u een geschikte kandidaat bent voor een CI én of u in aanmerking komt voor de terugbetaling ervan. Hiervoor moet uw gehoorverlies aan een aantal specifieke criteria voldoen. Uw arts-chirurg zal u hierover informeren.

De arts-chirurg maakt een aanvraagdossier op voor de terugbetaling. Dit dossier wordt naar de nodige instanties (ziekenfonds, landsbond, RIZIV) gestuurd. Bij goedkeuring van uw dossier wordt uw CI (inwendig en uitwendig deel en accessoires) volledig terugbetaald.

De revalidatie
De revalidatie wordt door het ziekenfonds vergoed. Per therapiesessie is er een kleine opleg voor de patiënt.

Wat is de kostprijs?

De ingreep
De ingreep wordt volledig door uw ziekenfonds vergoed. Een aantal kosten, zoals bijvoorbeeld de meerprijs voor een eenpersoonskamer, eigen aandeel bij medicatie, kleine verbruikskosten ... zijn wel ten laste van de patiënt.

Het cochleair implantaat
Bij goedkeuring van uw dossier wordt uw CI (het inwendig en uitwendig deel en de accessoires) volledig terugbetaald.

De revalidatie
De revalidatie wordt door het ziekenfonds vergoed.
Per therapiesessie is er is een kleine opleg voor de patiënt.

Voor verdere vragen kunt u steeds contact opnemen met uw ziekenfonds of met onze dienst facturatie via tel. 051 23 76 66 of factuur@azdelta.be

Kan ik mijn cochleair implantaat verzekeren?

Zowel het inwendige als het uitwendige deel van de CI kunt u laten verzekeren. We raden aan om dit op tijd te doen. Tijdens de eerste fitting kan u de contact- en registratieformulieren verkrijgen via de audiologen.

Op welke websites kan ik bijkomende informatie terugvinden?

- https://onici.be
- www.cochlear.com/nl/nl/home
- www.medel.com/nl
- https://advancedbionics.com/nl/nl/home.html

8 Afspraken

Audiometrische en vestibulaire onderzoeken

Datum: ..... Uur: .....

Medische beeldvorming

Datum: ..... Uur: .....

Ingreep

Datum: ..... Uur: .....

Eerste controle (een week na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Eerste fitting + controle neus-keel-oorarts (drie weken na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Tweede fitting (vier weken na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Derde fitting + controle neus-keel-oorarts (vijf weken na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Vierde fitting + controle neus-keel-oorarts (twee maanden na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Vijfde fitting + controle neus-keel-oorarts (drie maanden na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Zesde fitting + controle neus-keel-oorarts (zes maanden na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Zevende fitting + controle neus-keel-oorarts (één jaar na de ingreep)

Datum: ..... Uur: .....

Bijkomende fitting

Datum: ..... Uur: .....

Bijkomende fitting

Datum: ..... Uur: .....

Bijkomende fitting

Datum: ..... Uur: .....

Bijkomende fitting

Datum: ..... Uur: .....

Bijkomende fitting

Datum: ..... Uur: .....

Notities

Contact

AZ DELTA CAMPUS RUMBEKE
Secretariaat dienst neus-keel-oorziekten
t 051 23 70 22
e secr.nko@azdelta.be

w www.azdelta.be
w https://www.nko-azdelta.be/

CI-team

- Dr. Glen Forton MD, PhD, neus-keel-oorarts, CI-chirurg
- Dr. Pieterjan Leupe, neus-keel-oorarts
- Peter Carton, hoofdaudioloog, CI
- Alyssa Gheysens, audioloog, CI
- Emily Dejaeger, audioloog, CI